

EZ u je u saopštenju podsetila da je u decembru objavila studiju o subvencijama sektoru uglja u Srbiji, Bosni i Hercegovini, na Kosovu, u Crnoj Gori, Severnoj Makedoniji i Ukrajini tokom 2018. i 2019. godine i da je ta analiza ukazala na direktne ili prikrivene subvencije koje su vlade zemalja članica EZ kanalisale u sektor uglja. EZ poziva članice - Srbiju, Bosnu i Hercegovinu, Kosovu, Crnu Goru, Severnu Makedoniju i Ukrajinu da preispitaju pomoć sektoru uglja, tvrdeći da je njihova studija iz decembra ukazala na direktne ili prikrivene subvencije koje su vlade ovih zemalja članica EZ kanalisale u sektor uglja tokom 2018. i 2019. godine. Navedeno je da su ove zemlje izdvojilo više od 900 miliona evra državnih subvencija za ugalj, najviše Ukrajina, čak 751,52 miliona evra.

Sekretarijat EZ je 18. januara, kako se navodi, nadležnim vlastima zemalja članica uputio pismo u kojem ih je "ohrabrio da dodatno prouče kompatibilnost tih mera sa pravnim tekovinama o državnoj pomoći".

"Prema Ugovoru Energetske zajednice, strane ugovornice moraju da obezbede da bude zabranjena bilo kakva državna pomoć koja preti da naruši konkurenčiju, tako što favorizuje određene poduhvate ili određene izvore energije. Pošto državna pomoć može da uruši konkurenčiju i utiče na prekograničnu trgovinu energijom, kontrola pomoći koja se daje iz državnih izvora je od ključne važnosti za uspostavljanje regionalnog tržišta energije", navela je EZ.

U saopštenju se dodaje da je sistem realizacije državne pomoći u Energetskoj zajednici decentralizovan i da nije tako efikasan kao sistem koji postoji u EU.

"Ipak, strane ugovornice (EZ) su se u puno navrata obavezale da će u potpunosti sprovesti pravne tekovine (EU) o državnoj pomoći u pogledu elektrana na ugalj, kao što je to, na primer, rečeno i na Ministarskom savetu 17. decembra 2020", dodala je EZ.

U studiji koju je objavila početkom decembra, EZ je navela da je šest zemalja članica tokom 2018. i 2019. godine izdvojilo više od 900 miliona evra državnih subvencija za ugalj. U analizi je ukazano da su pomoći države često dobijale neprofitabilne i neefikasne termoelektrane i rudnici uglja. Prema toj studiji, članice EZ su u periodu od 2015. do 2019. godine sektor uglja subvencionisale sa više od dve milijarde evra. Taj sektor dobio je značajnu pomoć i u vidu garancija za državne zajmove. Ti zajmovi su samo u 2019. godini dostigli dve milijarde evra. Subvencije su tokom 2018. i 2019. godine bile najviše u Ukrajini (751,52 miliona evra), Srbiji (88,76 miliona evra) i Bosni i Hercegovini (42,91 miliona evra). Kosovo je svoj sektor uglja subvencionisalo sa 12,7 miliona evra, Severna Makedonija sa 3,83 miliona evra i Crna Gora sa 1,14 miliona evra. EZ je prethodno u svom godišnjem izveštaju o implementaciji 2020. ocenila da su ugovorne strane, odnosno članice Zajednice, ostvarile napredak u tržišno orijentisanim i održivim energetskim reformama uprkos krizi

Evropska Energetska Zajednica kritikuje subvencionisanja uglja i poziva na njihovo ispitivanje

zbog kovida-19. U izveštaju, objavljenom krajem novembra, konstatovano je da Crna Gora i dalje predvodi sa energetskom tranzicijom a da se Ukrajina probila na drugo mesto preskočivši Severnu Makedoniju i Srbiju.

Izvor: energijabalkana.net